

DEJINY TECHNIKY A ODBORNÉHO ŠKOLSTVA

Viete aká je úloha dejín? Vystihujú to slová diplomata a prezidenta USA Thomasa Jeffersona, ktorý povedal, že: „*História tým, že podáva správu o minulosti, umožňuje ľuďom posudzovať prítomnosť.*“ Doslovne sa však hodí citát amerického spisovateľa a filozofa Georga Sanatyanu, že „*Ten, kto si nepamätá svoju minulosť, je odsúdený zopakovať si ju.*“ Netýka sa to len všeobecných dejín, ale minulosti v každom ohľade.

Viete, že egyptské pyramídy sú jedinou zachovanou pamiatkou zo starovekých divov sveta? Že koleso ako prví začali používať Sumeri? Že aj keď sa za vynálezcu kníhtlače považuje Johann Gutenberg, on len vylepšil techniku tlače známu z Číny z 11. storočia? Že prvý bankský odstrel na svete s použitím čierneho trhacieho prachu sa uskutočnil v Štiavnických Baniach? Že James Watt nevynašiel parný stroj, „len“ ho zdokonalil? Že penicilín vynášiel Alexander Fleming úplnou náhodou? Alebo, že za mnohými významnými vynálezmi stoja osobnosti pôvodom z nášho územia ako Banič, Murgaš, Petzval, Bahýľ, Hell či Stodola? A to je len malá časť objavov, ktoré menili svet...

Cieľom predmetu je predstaviť najvýznamnejšie udalosti, osobnosti a objavy, ktoré menili svet - poľnohospodárstvo, staviteľstvo, doprava, zdravotníctvo atď. S územím Slovenska úzko súvisí najmä baníctvo, ktorému sa budeme venovať a priblížime si nielen začiatky baníctva, ale aj jednotlivé odborné pojmy, banské oblasti, reformy v baníctve, ale najmä vynálezy a objavy s ním súvisiace. Aj my, Slováci, sa môžeme pochváliť množstvom vedcov, vzdelancov a vynálezcov pochádzajúcich alebo pôsobiacich na našom území. Preto si priblížme osobnosti ako napr. Jessenius, Fröhlich, Weindl, Segner, Hell, Kempelen, Plenck, Fándly, Jedlík, Textorisová a mnohí ďalší. A odborné školstvo? V období novoveku u nás fungovali dve významné univerzity – Trnavská a Košická. V 18. storočí vznikla ešte v Banskej Štiavnici prvá vysoká škola banícka na svete, na činnosť ktorej sa tiež pozrieme. Získate tak komplexný pohľad na ľudí a objavy, ktoré nám dodnes uľahčujú život...